

Slim gedoseerde ijlkoorts

KLASSIEK ★★★★★

Pierrot lunaire

Marianne Pousseur, stem

Het Collectief o.l.v. Reinbert de Leeuw

Gehoord op 14/01 in De Singel, Antwerpen

Stem. Niet sopraan of zang, maar doodgewoon stem. Met die aanduiding werd de vocale bijdrage van Marianne Pousseur aangegeven in het programmaboekje. Het lijkt een degradatie, maar in het geval van *Pierrot lunaire*, de weergaloze liedcyclus van Arnold Schönberg uit 1912, dient het als kwaliteitslabel. De partituur van dat werk vraagt om een vorm van spreken die niks met zingen te maken heeft, maar tot in de spuugspatjes muzikaal is. Pousseur, wiens tong de finesses van deze muziek even goed kent als de binnenkant van haar gebit, liet afgelopen donderdag horen hoe *Pierrot lunaire* eigenlijk altijd gebracht moet worden: poëtisch concreet, zonder schreeuwlelijk gekras en met slim gedoseerde ijlkoorts. Pousseur liet de cabaretkitsch terecht links liggen, ook al bracht haar Franse accent een frizure toets aan op het expressionisten-Duits. Wat haar vertolking beklijvend maakte, typeerde ook het instrumentenspel. Dirigent Reinbert de Leeuw had elke noot zo mooi opgeblonden dat het leek alsof de inkt op de partituur nog glanzend nat was. Vanaf de eerste maten hoorde je hoe deze



Het Collectief. © Emanuel Maes

muziek zowel omkijkt naar sensuele laatromantiek als anticipeert op de klaarheid van het modernisme. Geen makkelijke opdracht om zo iets tot klinken te brengen, maar de mix tussen kleurtoerij en precisie werd door De Leeuw op hoog niveau gebracht. Je zou kunnen denken dat zijn ingetogen, soms beheerste lezing de snijdende kantjes van de muziek afvijlde, maar het tegendeel was waar: door de nagestreefde concentratie ging je net scherper luisteren.

De Leeuw had natuurlijk een excellente spelersploeg ter beschikking. Het Collectief musiceerde voortreffelijk, maar de meest ontwapenende klanken kwamen uit de dwarsfluit van Toon Fret. De lumineuze manier waarop hij in *Der kranke Mond* om Pousseur heen slingerde, was een hoogtepunt. Mag het gezegd dat de ademende fluit van Fret, net zoals de rookstem van Jacques Brel of de Last Post van Ieper, tot de fraaiste geluiden van dit land hoort?

In een gesprek voor het concert wees de Leeuw erop dat *Pierrot lunaire* zo levendig is, dat het gisteren geschreven kon zijn. Wie zulke loze woorden ook in de praktijk kan omzetten, heeft uitstekend werk verricht.

TOM JANSSENS